ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas 2.1-3/24/1142-2825

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	18.12.2024 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	05.11.2024 (registreeritud inspektsioonis (06.11.2024)
Teabevaldaja	Kohtla-Järve Linnavalitsus aadress: Keskallee 19, 30395 Kohtla-Järve e-posti aadress: linnavalitsus@ljlv.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: Xxxxxx xx, Xxxxxxxx e-posti aadress: xxxxxxx@xxxxxxx.ru
Vaide esitaja esindaja	Vandeadvokaat Küllike Namm Advokaadibüroo Küllike Namm aadress: Laada 27, 44310 Rakvere e-post: info@namm.ee

RESOLUTSIOON
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna Kohtla-Järve Linnavalitse valduses ei ole vaide esitaja poolt soovitud kõneeristusi;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 08.10.2024 esitas vaide esitaja Kohtla-Järve Linnavalitsusele teabenõude, milles palus väljastada meiliaadressile info@namm.ee Xxxxx Xxxxxxx tööalases kasutuses oleva telefoninumbri xxxxxxx kõneeristus perioodil alates 07.10.2023 kella 19.00 kuni 08.10.2023 kella 11.10 kuna tegemist on avaliku teabega. Vaide esitaja oli seisukohal, et kuna teabevaldaja on lepingulises suhtes teenuse osutaja ehk Telia Eesti AS-ga ja tasub neile sideteenuste eest neile, siis on võimalik Kohtla-Järve Linnavalitsusel saada kõneeristuste teave teenuseosutajalt nendega sõlmitud lepingu alusel.
2. 15.10.2024 vastuses teabenõudele leidis Kohtla-Järve Linnavalituse, et kõnede eristus

ei ole dokument, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktidest tulenevate avalike ülesannete täitmisel. Tegemist on elektroonilise töövahendite kasutamist kajastava administratiivse infoga, mida ei pea käsitlema avaliku teabena.

Vastavalt Kohtla-Järve Linnavalitsuse töökorralduse reeglitele punktile 2.13 on töötelefonide erakõnedeks kasutamine lubatud tungiva vajaduse korral. See tähendab, et kõnede eristus saab sisaldada nii töökõnede kui erakõnede andmeid ehk töötaja isikuandmeid, näiteks numbrid, kuhu on helistatud, kõnede kestvus jms, mis võivad tuvastada isikuid, kellele helistatakse.

3. Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud ning leidis, et Kohtla-Järve Linnavalitsus ei ole keeldumisel välja toonud konkreetset seadusest tulenevat keeldumise alust ning esitas vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide esitaja leiab vaides, et *KJLV ei ole oma 15.10.2024. a vastuses toonud välja konkreetset seadusest tulenevat teabenõudest keeldumise alust. KJLV vastusest nähtub, et teabenõudega taotletavat teavet ei ole käsitatud avaliku teabena, vaid eraelu puutumatuse kaitsealasse kuuluva teabena. Vaide esitaja sellise käsitlusega ei nõustu.*

Samuti leiab vaide esitaja, et *advokatuuriseaduse (edaspidi AdvS) § 41 lg 1 p 4 sätestab, et vandeadvokaat on pädev saama riigi ja kohaliku omavalitsuse asutusest õigusteenuse osutamiseks vajalikke andmeid, tutvuma dokumentidega ning saama neist ärakirju ja väljavõtteid, kui andmete ja dokumentide saamine ei ole advokaadile seadusega keelatud. Samuti, AdvS § 41 lg 1 p 41 sätestab, et vandeadvokaat on pädev töötlema lepingu või seaduse alusel saadud muu isiku kui kliendi isikuandmeid, sealhulgas delikaatseid isikuandmeid ilma nende isikute nõusolekuta, kui see on vajalik õigusteenuse osutamiseks. Isik, kelle kõneeristusi KJLV-lt küsiti, on väidetav kannatanu samas kriminaalasjas, kus Advokaadibüroo Küllike Namm kaitseb süüdistatavat. Kaitseversiooni kohaselt sõitis väidetav kannatanu süüdistatavale otsa ja põgenes, samas väidab kannatanu, et teda kui Kohtla-Järve abilinnapead rünnati poliitilistel põhjustel töökohustuste täitmise ajal*.

Vaide esitaja hinnangul on teabenõudega taotletud teabe puhul tegu avaliku teabega, vaide esitajal on õigustatud huvi teabe saamiseks, kaitseõiguse teostamise vajadus kaalub üles mis tahes potentsiaalse eraelu puutumatuse riive, taotlus on proportsionaalne, puuduvad alternatiivsed meetmed teabe saamiseks ning arvestatud on ka vajalikke kaitsemeetmeid taotletava teabe suhtes.

Vaide esitaja leiab ka vaides, et tal on teabe saamiseks õigustatud huvi, kuna KJLV töötajad on juhtunut avalikult (sh meedias) esitlenud kui poliitiliselt motiveeritud rünnakut, mis leidis aset just väidetava kannatanu ametipositsiooni tõttu. Kaitseõiguse teostamiseks (PS § 24 lg 2 ja EIÕK artikkel 6) on vajalik kontrollida, kas Xxxx Xxxxxx väited vastavad tõele. Kõnede eristus on hädavajalik, et tuvastada, millal ja kellega väidetav kannatanu juhtunu järgselt suhtles – kas ja millal helistas ta häirekeskusse, oma kolleegidele ja politseiuurijatele (ning ka kelle initsiatiivil suhtlus toimus).

Lisaks märgib vaide esitaja vaides, et vaidlus koondub suuresti selle ümber, kas konkreetne kõneeristus on käsitatav avaliku teabena või mitte. Vaide esitaja hinnangul on konkreetse juhtumi asjaoludest nähtuvalt tegu avaliku teabega. See tähendab, et mitte igasugune ja igas olukorras ei ole avaliku võimu teostajate kõnede eristused käsitatavad avaliku teabena. Käesoleval juhul aga tuleb kõnede eristusi sellisena käsitada, kuivõrd isiku enda (ja ka tema kolleegide) avalikkusele esitatud väidete kohaselt rünnati Xxxx Xxxxx tööülesannete täitmise käigus (st avaliku võimu teostamise raames) just tema ametipositsiooni tõttu. Seega ei olnud tegu isiku erasfääris toimuvaga ja ka väidetavale rünnakule järgnenud suhtlus töötelefonil (nt häirekeskusse, kolleegidele jne helistamine), sotsiaalmeedias ning meedias ei kajastanud tema

eraelu, vaid töösfääris toimuvat.

Samuti märgib vaide esitaja, et kuna kõnede eristused käsitlevad linnavalitsuse töötaja ametialast (õigemini ametialase tegevusega seotud) suhtlust, ei kuulu need eraelu puutumatuse kaitse alla. Lisaks, avaliku teabe seaduse § 35 lg 1 p 12 sätestab, et isikuandmete avalikustamine võib olla õigustatud, kui selleks on kaalukas avalik huvi. Kuna linnavalitsuse töötaja esitas avalikke süüdistusi meedias, on sellised kõnede eristused avaliku võimu teostamise kontrolli all ja avalikkuse huvi all. Kuigi käesoleval juhul ei ole vaide esitajal kavas teabenõudes taotletud teabe avalikkusele suunatud kasutamine (nt meedias vms-l viisil), on sellise kontrolli teostamine võimalik ka kriminaalmenetluse raames kaitseõigust teostades. Lisaks on oluline arvestada, et isegi kui käesoleval juhul tekiks küsimus isiku eraelu puutumatuse kaitsest, vastandub sellele Eraisiku kaitseõigus.

Samuti leiab vaide esitaja, et teabenõudes sisalduv taotlus on proportsionaalne, *kuna nõuame ainult konkreetset ajavahemikku hõlmavaid kõnede eristusi (täpsemalt 16-tunnine ajavahemik), mis on otseselt seotud linnavalitsuse töötaja avalike süüdistustega meie kliendi vastu. Me ei taotle ligipääsu kogu kõneajaloole, vaid ainult nendele kõnedele, mis on otseselt seotud juhtumiga ja mis aitavad selgitada faktilisi asjaolusid. Konkreetne ajavahemik on valitud selle järgi, et millal leidis väidetav rünnak aset kuni selle hetkeni, mil väidetav kannatanu politseisse ütluseid andma läks. Just sellel ajavahemikul toimuv suhtlus on oluline kaitseõiguse teostamiseks. Selline kitsendatud ja sihipärane teabenõue välistab liigse eraelu puutumatuse riive, kuna küsitud ei ole suhtluse sisu või mis tahes ebaproportsionaalse perioodi kohta kõneeristusi, vaid konkreetsetel kuupäevadel (kokku 16-tunni pikkuse perioodi osas) kõnede eristusi, millistelt nähtuks, kellega, millal ja millises kestuses ning kelle initsiatiivil KJLV endine ametnik suhtles*

Vaide esitaja märgib, et *tagame, et teavet kasutatakse ainult selleks konkreetseks eesmärgiks – meie kliendi kaitsmiseks ja väidetava kannatanu poolt esitatud väidete tõepärasuse kontrollimiseks. Esitatud taotlus on kooskõlas ka IKÜM artikliga 5, tagades, et isikuandmete töötlemise põhimõtteid on järgitud. Küsitud on väga konkreetses ulatuses teavet konkreetse eesmärgi saavutamiseks. Küsitud teavet ei jagata asjassepuutumatute isikutega.*

Vaide esitaja palub
-vaie rahuldada ning kohustada Kohtla-Järve Linnavalitsust täitma teabenõuet ja väljastama teabenõudes nr 4-2/2623-4 küsitud teave (kõneeristus),
- vaideotsuse avalikustamisel asendada vaide esitaja nimi jm isikuandmed suvaliste tähemärkidega.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Kohtla-Järve Linnavalitsuse selgituste kohaselt telefonioperaator ei väljasta arvetega seotud kõneeristusi. Vajadusel saab kõneeristusi vaadata iseteeninduskeskkonnas, kuid see võimalus on kättesaadav ainult nende teenistuja numbrite jaoks, millele kehtib aktiivne leping. Kõneeristused ei säilitu arvete lisana raamatupidamisdokumentidena. Seega linnavalitsusel puudub vaide esitaja soovitud kõneeristus.

Linnavalitsus on vastuses inspektsiooni järelepärimisele ka selgitanud, et linnavalitsuse töökorralduse reegli punktis 2.13 on sätestatud, et töötelefoni kasutamine erakõnede tegemiseks on lubatud ainult tungiva vajaduse korral, kuid siiski on see lubatud. Sama juhend toob välja, et töötaja erakõnede andmed, nagu kõne aeg, sihtnumber ja kestus, kuuluvad liiklusandmete alla, mis on kaitstud töötaja eraelu puutumatuse kaitsega. Lisaks on juhendis märgitud, et tööandjad võivad saada kõneeristust või detailset arvet näiteks telefoniarve ületamise põhjuse selgitamiseks, kuid mitte kriminaalasja nr 23244050936 ja 07.10.2023. a toimunud konflikti raames esitatud asjaolude uurimiseks.

Kolmandate isikute isikuandmete töötlemise vältimiseks ei tohiks tööandja ise hakata internetist või telefoniraamatust uurima, kellele kuuluvad telefoninumbrid, millele töötaja on helistanud. See tähendab, et valitsus ei saa kõneeristuse põhjal eristada tööalaseid ja eraisikute telefoninumbreid ega edastada töökõnesid kolmandale isikule.

Kohtla-Järve Linnavalitsus on ka täiendavalt selgitanud, et vaide esitaja ei ole viidanud õigustatud huvile õigusliku alusena ega selgitanud teabenõude käigus või varasemalt, kuidas tema huvid teabe saamiseks kaaluksid üles teiste isikute õiguse eraelu puutumatusele, sealhulgas kolmandate isikute telefoninumbrite avalikustamisega seotud kaitse. Samuti puuduvad põhjendused selle kohta, milles seisneb teabe saamiseks ülekaalukas avalik huvi.

Vaide esitaja arvates tuleks ametnikule avaliku ülesande täitmiseks antud töötelefonilt tehtud ja sellele saabunud kõnesid käsitleda avaliku teabena, millele ei tohiks seada meelevaldseid juurdepääsupiiranguid. Esitaja leiab, et vastupidine tõlgendus ei oleks mõistlik ega vastaks õigusriigi põhimõtetele. Teabenõudes (registreeritud Kohtla-Järve Linnavalitsuse dokumendiregistris 28. augustil numbri 4-2/2622 all) taotleb Eraisik volitatud esindaja, vaide esitaja Küllike Namm, teavet Xxxx Xxxxx töötelefoniga seotud sissetulevate ja väljaminevate kõnede kohta (st kõnelogi/kõneeristust). Nõue on seotud kriminaalasjaga nr 23244050936 ja 07.10.2023. a toimunud konfliktiga Xxxx Xxxxx ja Eraisiku vahel. Täpsemalt palutakse edastada andmed endise Xxxxxxx Xxxx töötelefoni kõnede kohta ajavahemikus 07.10.2023. a kell 19:00 kuni 08.10.2023. a kell 11:10. Teabenõue keskendub nimetatud konflikti asjaoludele ega ole seotud avaliku raha kasutamise läbipaistvuse küsimusega.

Peale selle andmetöötlejal on kohustus muuhulgas järgida IKÜM artikli 5 lõikes 1 sätestatud põhimõtteid, mille tingimuste täitmise eest vastutab ning peab olema võimeline nende täitmist tõendama vastutav töötleja ehk käesoleval juhul tööandja (IKÜM art 5 lg 2). Reeglina antakse töötajale telefoninumber ametijuhendis ettenähtud ülesannete täitmiseks. Pärast töösuhte lõppu ei ole töötaja nimelise telefoninumbri andmete sh kõneeristuse töötlemiseks enam algset seadusest tulenevat alust (töösuhted on lõppenud).

Endiste töötajate andmete töötlemine pärast töösuhte lõppu üksnes juhul, kui selleks on töötaja andnud eelneva vabatahtliku nõusoleku ja selleks on reaalne vajadus. Ka sel juhul peab olema tagatud, et ei rikutaks eraelu puutumatust. Seega, nõusoleku puudumisel, tuleb pärast töösuhte lõppu isiku andmed kustutada, sest puudub põhjendatud vajadus isikuandmete edasiseks töötlemiseks.

Kolmandatele isikutele lahkunud töötaja andmeid ei ole pärast töösuhte lõppu ilma lahkunud töötaja nõusoleku või eelneva kokkuleppeta samuti lubatud.

Arvestades eelnevalt toodud kaalutlusi, ei leia õiguslikke aluseid endise töötaja telefoninumbri kõneeristuse edastamiseks kolmandale isikule

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mistahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduse või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. AvTS § 3 lg 2 kohaselt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes**.**

2. Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb avaliku teabe seadusest. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus **teabe** saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale nõude

AvTS-s sätestatud korras (AvTS § 7).

3. AvTS § 9 lg 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud võimaldama tema valduses olevale **teabele** juurdepääsu seaduses sätestatud korras. Sama paragrahvi lg 2 punkti 1 kohaselt on teabevaldaja kohustatud tagama juurdepääsu neile dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele on teabenõudjal juurdepääsuõigus ning tagama kinnipidamise juurdepääsupiirangutest (AvTS § 9 lg 1 p 7).

Advokaadi õigus saada teavet

4. Vaide esitaja märgib vaides, et *advokatuuriseaduse (edaspidi AdvS) § 41 lg 1 p 4 sätestab, et vandeadvokaat on pädev saama riigi ja kohaliku omavalitsuse asutusest õigusteenuse osutamiseks vajalikke andmeid, tutvuma dokumentidega ning saama neist ärakirju ja väljavõtteid, kui andmete ja dokumentide saamine ei ole advokaadile seadusega keelatud. Samuti, AdvS § 41 lg 1 p 4[1] sätestab, et vandeadvokaat on pädev töötlema lepingu või seaduse alusel saadud muu isiku kui kliendi isikuandmeid, sealhulgas delikaatseid isikuandmeid ilma nende isikute nõusolekuta, kui see on vajalik õigusteenuse osutamiseks. Isik, kelle kõneeristusi KJLV-lt küsiti, on väidetav kannatanu samas kriminaalasjas, kus Advokaadibüroo Küllike Namm kaitseb süüdistatavat. Kaitseversiooni kohaselt sõitis väidetav kannatanu süüdistatavale otsa ja põgenes, samas väidab kannatanu, et teda kui Kohtla-Järve abilinnapead rünnati poliitilistel põhjustel töökohustuste täitmise ajal. Vaide esitaja hinnangul on teabenõudega taotletud teabe puhul tegu avaliku teabega, vaide esitajal on õigustatud huvi teabe saamiseks, kaitseõiguse teostamise vajadus kaalub üles mis tahes potentsiaalse eraelu puutumatuse riive, taotlus on proportsionaalne, puuduvad alternatiivsed meetmed teabe saamiseks ning arvestatud on ka vajalikke kaitsemeetmeid taotletava teabe suhtes*.

5. Andmekaitse Inspektsioon eeltooduga ei nõustu. Kõigepealt tuleb vahet teha, kas teavet on küsitud avaliku teabe seaduse alusel teabenõude korras Eraisiku esindajana, millisel juhul on advokaadil samad õigused kui tema esindataval, st et ühelgi teabenõudjal ei ole teistest suuremad õigused teabe saamisel (v.a juhul kui küsitutud teave sisaldab küsija enda kohta kävaid piiranguga andmeid). Kui teavet küsitakse eriseaduse, st advokatuuriseaduse alusel ning vaide esitaja leiab, et tal on advokatuuriseaduse alusel suuremad õigused teabe saamiseks kui tavakodanikul, siis sellisel juhul avaliku teabe seadus ei kohaldu. Sellisel juhul ei saa pidada advokaati igaüheks AvTS § 1 alusel.

6. Antud juhul on inspektsioonile arusaadavalt vaide esitaja teabe küsimisel viidanud nii avaliku teabe seadusele kui advokatuuri seadusele. Andmekaitse Inspektsioon on siin seisukohal, et ka advokatuuriseaduse (AdvS) § 41 lg 1 p 4 ei anna advokaadile õigust juurdepääsuks piiranguga teabele. Nimelt on Tallinna Ringkonnakohus asjas nr 3-05-37 asunud seisukohale, et AdvS § 41 lg 1 punktist 4 ei tulene advokaadil õigust nõuda juurdepääsu teabele, mille juurdepääs on seadusega piiratud. Viidatud säte näeb küll ette, et vandeadvokaat on pädev saama riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutustest õigusteenuse osutamiseks vajalikke andmeid, tutvuma dokumentidega ning saama neist ärakirju ja väljavõtteid, kui andmete ja dokumentide saamine ei ole advokaadile seadusega keelatud. Selle sätte näol on tegemist pädevusnormiga. Teabe väljastamisel peab arvestama AvTS-is kui üldseaduses sätestatud juurdepääsupiirangutega, mis on ära toodud AvTS §- s 35.

7. Kriminaalmenetluses on kaitsjal õigus saada juriidiliselt või füüsiliselt isikult kaitsealusele õigusabi andmiseks vajalikke dokumente (KrMS § 47 lg 1 p 1). Eeltoodust järeldub, et kaitsja võib ka iseseisvalt tõendeid otsida ning kaitse aspektist vajalikku teavet hankida. Sellest aga ei saa kuidagi järeldada, et kaitsjal oleks juurdepääs ka piiranguga teabele. Kuna antud juhul on vaide esemeks teabenõudele

vastamata jätmine, siis ei ole antud juhul advokaadil teabe saamiseks suuremad õigused kui tema esindataval, sh õigus nõuda piiranguga teavet ka kaitse teostamise eesmärgil.

Juurdepääs kõneeristuse väljavõtetele

8. Kõigepealt selgitan, et kuna kõneeristuse väljavõte sisaldab ka isikute telefoninumbreid, kelle on helistatud, siis sisaldab see ka kolmandate isikute isikuandmeid, kui on võimalik tuvastada kellele on helistatud. See, kui ametnikule on antud töötelefon tööülesannete täitmiseks, ei tähenda see seda, et tööandjal oleks teabenõude korral õigus kontrollida ja välja selgitada, kellele ja millistele numbritele on ametnik helistanud. Sellisel juhul töötleks asutus/tööandja juba ka kolmandate isikute andmeid. Samuti ei ole teabenõudjal õigus nõuda kolmandate isikute telefoninumbreid. Seda enam, et ametnik võib tööülesannete käigus helistada ka erinevatele füüsilistele isikutele, mis ei tähenda, et nende andmed/telefoninumbrid oleksid seetõttu avalikud.

9. Elektroonilise side seaduse § 111^1 lg lg 4 kohaselt säilitatakse eelnimetatud paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmeid üks aasta, alates side toimumise ajast, kui need sideteenuse osutamise käigus on loodud või neid on töödeldud. Seega kuuluvad kõneeristuse andmed säilitamisele üks aasta side toimumise ajast.

10. Edastatud dokumentidest nähtub, et vaide esitaja edastas Kohtla-Järve Linnavalitsusele 08.10.2024 teabenõude, milles soovis *Xxxx Xxxxx tööalases kasutuses oleva telefoninumbri xxxxxx kõneeristus perioodil alates 07.10.2023 kella 19.00 kuni 08.10.2023 kella 11.10 kuna tegemist on avaliku teabega. Vaide esitaja leidis, et kuna teabevaldaja on lepingulises suhtes teenuse osutaja ehk Telia Eesti AS-ga ja tasub neile sideteenuste eest neile, siis on võimalik Kohtla-Järve Linnavalitsusel saada kõneeristuste teave teenuseosutajalt nendega sõlmitud lepingu alusel.*

11. Seega soovis vaide esitaja kõneeristuse andmeid, millest oli möödunud rohkem kui üks aasta. Isegi kui asuda seisukohale, et 08.10.2023 osas soovitud andmeid ei olnud veel kustutatud, siis ei saa eeldada, et teabenõude saamisel teeks teabevaldaja koheselt päringu andmete saamiseks. Seega vaide esemeks oleva teabenõude vastamise ajaks pidid telefonioperaatoril olema vaide esitaja poolt soovitud kõneeristused kustutatud. Siinkohal pean ka vajalikus märkida, et tulenevalt elektroonilise side seaduse § 108 lg 1 kohaselt on sideettevõtja kohustatud tagama, et kõne vastuvõtjale ei avaldata helistaja isikut ja telefoninumbrit ka pärast kõne toimumist. Ehk siis ei ole linnavalitsusel sideettevõtjalt õigust ega võimalust saada kõneeristusi töötaja telefonile edastatud (sisse helistatud) kõnedest.

12. Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Kohtla-Järve linnavalitsus selgitanud, et neil puudusid vaide esitaja poole soovitud (välja helistamise) kõneeristused. Lisaks on linnavalitsus ka selgitanud, et arvetega koos kõneeristusi ei edastata ja vajadusel tuleb neid täiendavalt küsida.

13. Ka ei saa Andmekaitse Inspektsioon siin nõustuda vaide esitajaga selles, et kuna kõnede eristused käsitlevad linnavalitsuse töötaja (õigemini ametialase tegevusega seotud) suhtlust, ei kuulu need eraelu puutumatuse kaitse alla. Nii nagu tööandjal puudub õigus ilma põhjendatud vajaduseta kontrollida töötaja e-postkasti, puudub tööandjal õigus kontrollida ka seda, millistele numbritele ja mis põhjusel on töötaja helistanud. Tööandja tööülesannete kontrollimisel peab austama töötaja privaatsust ning töötaja e-postkasti ja kõneeristuse kontrollimine saab toimuda väga erandlikel põhjustel. Kui tööandja kontrollib kõneeristusest, kellele töötaja on helistanud, mis tähendab, et peab tuvastama ka kellele see telefoninumber kuulub ehk siis töötleb tööandja ka kolmanda isiku andmeid, millega riivab nende eraelu puutumatust, kui tegemist on füüsilise isikuga.

14. Seda enam, et antud juhul on linnavalitsuse töökorralduse reegli punktis 2.13 sätestatud, et töötelefoni kasutamine erakõnede tegemiseks on lubatud ainult tungiva vajaduse korral, milleks võib pidada ka juhtunut. Kuna antud juhul on ka töötaja töölt lahkunud, siis ei oleks, ka juhul kui kõneeristused oleksid säilinud, tööandjal enam õigust neid küsida.

Teabenõudele vastamine

15. Vastuses teabenõudele on Kohtla-Järve Linnavalitsus keeldunud teabenõude täitmisest põhjusel, et kõneeristuse edastamiseks puuduvad õiguslikud alused ning selgitanud, et kõnede eristus võib sisaldada nii töökõnede kui erakõnede andmeid ehk isikuandmeid, näiteks numbrid, kuhu on helistatud, kõnede kestvus jms, mis võivad tuvastada isikuid, kellele helistatakse. Kuigi teabenõude vastuses ei ole ära toodud viidet piirangu alusele, saab eeltoodust järeldada, et piirang kõneeristustele on kehtestatud AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel.

16. Andmekaitse Inspektsioon nõustub siin Kohtla-Järve Linnavalitsusega selles, et linnavalitsusel puudub mõjuva põhjuseta õigus kontrollida, kellele ja mis numbril on ametnik helistanud ning tuvastada, kas tegemist oli ametikõne või erakõnega. Ka juhul kui ametnik on ka oma tööülesannete raames helistanud mõnele eraisikule ei tähenda see seda, et igaühel oleks õigus saada teada eraisiku telefoninumber. Seda enam, et pelgalt telefoninumbrist ei saa järeldada, kas tegemist oli tööalase või erakõnega.

17. Kuna antud juhul nähtub linnavalitsuse vastusest, et linnavalitsusel ei ole vaide esitaja poolt soovitud kõneeristust ning elektroonilise side seaduse kohaselt peab olema kõneeristus ka kustutatud, siis puudub antud juhul vajadus ka analüüsida, kas kõneeristuse puhul üldse on tegemist avaliku teabega avaliku teabe seaduse mõistes ning kas piirang eraelu kaitseks oli põhjendatud või mitte.

18. Küll aga saab Kohtla-Järve Linnavalitsusele teabenõude täitmisel ette heita seda, et kui neil teabenõude esitamise ajal soovitud kõneeristust ei olnud, siis oleks tulnud teabenõude täitmisest keeldumisel sellele ka viidata.

19. Kuna Kohtla-Järve Linnavalitsusel teabenõudes soovitud teave puudub ning kõneeristuste säilitustähtaeg on möödunud, siis ei ole neid ka võimalik väljastada, mistõttu jääb vaie rahuldamata.

20. HMS § 5 lg-st 2 tulenevalt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Eeltoodust ning eesmärgipärasuse ja proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt, ei tee Andmekaitse Inspektsioon Kohtla-Järve Linnavalitsusele ka ettekirjutust teabenõudele täiendavaks vastamiseks, keelduda teabenõude täitmisest põhjusel, et linnavalitsusel puudub vaide esitaja soovitud teave.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel